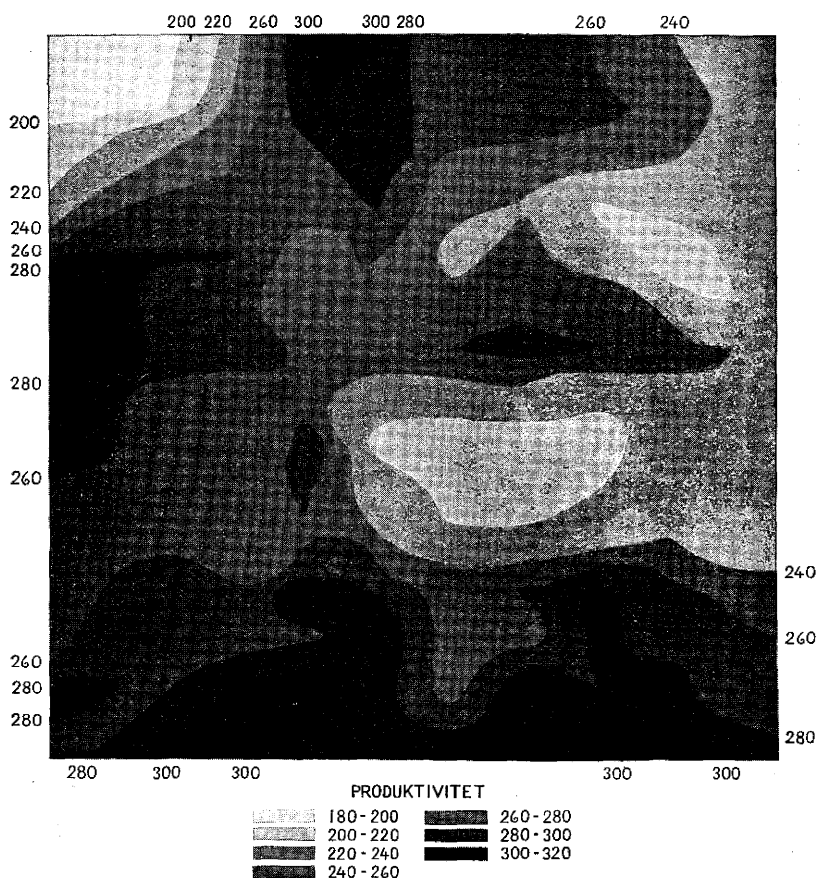

Parcelfordeling.

Af R. K. Kristensen.

Formaalet var at sammenligne Nøjagtigheden ved Række-
metoden med Nøjagtigheden ved den spredte Parcelfordeling,
ogsaa kaldet Skakbrætmetoden⁴). Til Undersøgelsen benyttedes

Frugtbarhedskort.

¹⁾ Undersøgelsen blev iværksat efter Opfordring af Konsulent *L. Ras-*
mussen.

Fig. 1. Afgrøder, hg.

44	46	40	53	50	64	74	74	77	73	60	75	68	65	62	68	59	61	60	60
49	45	45	51	52	64	73	77	73	72	61	68	72	67	65	65	61	61	60	55
48	50	47	50	53	67	70	80	73	70	70	69	68	65	70	68	64	64	63	56
45	53	50	52	54	68	67	74	68	78	64	69	68	66	62	68	64	59	59	54
52	57	55	64	59	70	72	72	82	78	66	73	76	67	63	73	61	67	65	57
47	55	57	64	66	64	64	65	70	72	60	60	59	55	53	60	59	55	55	51
63	57	65	68	69	66	68	70	74	75	63	61	62	59	52	58	62	56	60	58
58	65	64	69	63	64	67	64	67	66	60	63	64	53	53	56	55	50	54	51
70	70	67	73	72	66	64	63	70	68	57	63	67	58	62	53	53	52	60	56
70	73	69	72	70	74	59	63	60	66	55	60	61	58	57	57	56	51	53	55
71	72	72	70	71	68	59	62	68	61	61	60	66	58	67	58	54	54	56	58
76	73	65	67	68	64	56	64	64	59	61	62	69	63	63	63	59	57	56	50
77	71	76	73	74	69	60	70	66	66	62	66	69	62	67	68	62	63	61	61
69	73	61	67	68	63	58	68	60	61	60	71	68	66	63	63	69	59	61	55
69	67	64	61	66	61	57	64	62	56	58	60	59	57	55	62	64	58	53	53
68	69	65	61	61	59	55	70	59	51	54	56	59	56	51	54	55	51	59	56
69	72	65	59	61	65	61	70	53	55	47	57	50	45	51	52	54	57	53	59
66	64	64	55	59	62	67	78	55	53	52	51	61	51	56	57	57	58	59	58
67	62	56	67	66	70	65	71	58	51	47	50	51	47	53	53	52	62	58	58
60	59	63	57	55	64	60	66	61	59	49	54	59	47	56	58	58	63	58	59
67	60	60	62	57	64	59	69	66	62	56	64	65	50	57	58	63	58	57	55
60	66	69	62	62	60	60	69	59	59	56	58	60	53	59	63	61	59	60	56
66	62	62	68	67	64	67	72	64	70	57	57	65	60	65	71	73	61	60	63
64	64	70	78	58	73	75	84	70	73	64	70	71	66	67	81	77	57	70	58
58	67	65	68	66	69	64	69	70	71	61	63	59	61	66	70	72	60	60	63
70	68	70	73	68	67	69	74	84	72	63	65	64	68	69	78	76	67	71	71
71	70	67	66	72	74	75	76	74	68	58	66	75	72	69	68	70	70	64	62
73	70	66	78	72	77	77	83	74	73	59	68	75	70	69	73	74	74	71	68
67	69	68	75	78	75	71	75	68	74	66	68	74	66	68	69	82	78	79	64
68	70	71	79	77	86	75	73	71	79	75	75	79	72	71	79	79	78	74	66

et Materiale, der var fremstillet paa Forsøgsstationen ved Lyngby i 1925 med saadanne Arbejder for Øje. Et Stykke af en Havremark, 60×60 m (uden Agerrene), blev inddelt i $20 \times 30 = 600$ Parceller à 2×3 m (aflange i Retningen Nord—Syd), der blev høstet hver for sig. Afgrøderne (Hektogram, Halm og Kærne tilsammen) er opført i Fig. 1. Havren var normalt udviklet, uden Lejesæd og uden bratte Overgange i Afgrødens Størrelse. Men Jorden var ikke helt ensartet, mere eller mindre frugtbare Partier gik jævnt over i hverandre, som det fremgaar af Frugtbarhedskortet¹⁾ Side 699 (Tallene er Afgrøde i Hektogram pr. Parcel à 24 m^2 , jvf. Fig. 2). Ved gode Forsøgsplaner eller gode Udjævningsmetoder kan der opnaas

¹⁾ Fremstillet af K. A. Bondorff og Frk. E. Backe.

Fig. 2. Afgrøder, hg. Skakbrætmetoden.

184	189	230	298	295	264	272	260	242	235
196	199	242	291	289	272	267	268	251	232
211	240	259	273	302	259	257	249	242	228
243	266	262	269	282	247	238	219	223	223
283	281	282	249	264	235	244	229	212	224
292	274	271	241	252	244	256	251	224	220
290	277	274	256	253	259	265	261	253	238
273	251	247	246	228	228	231	222	228	221
271	243	247	276	216	207	207	216	226	229
248	243	255	262	229	200	204	220	235	233
253	253	243	257	246	234	228	237	241	228
256	278	262	298	277	248	262	284	268	251
263	276	270	276	297	252	252	283	275	265
284	277	295	311	289	251	292	279	288	265
274	293	316	294	292	284	291	287	317	283

meget tilfredsstillende Resultater paa saadan Jord, men ved mindre gode Forsøgsplaner og uden Udjævning vil Resultaterne blive mindre paalidelige. Stykket egnede sig derfor godt til saadanne Nøjagtighedsundersøgelser.

A. Skakbrætmetoden.

Fire med Hjørnerne sammenstødende Parceller blev slaet sammen til een Parcel, hvorved der fremkom $10 \times 15 = 150$ Parceller à 4×6 m, se Fig. 2. Her indlagdes fingerede Forsøg med 3 Forsøgsled og 3 Fællesparceller, 4 Forsøgsled og 4 Fællesparceller o. s. v. indtil 9 Forsøgsled og 9 Fællesparceller. Ved 5 Forsøgsled og 5 Fællesparceller blev der Plads til 6 Forsøgsmarker à 25 Parceller, og alle Parcellerne var da taget i

Fig. 3. Parcellfordelinger. Skakbrætmetoden.

 3×3 , a.

1	2	3
3	1	2
2	3	1

 3×3 , b.

1	2	3
2	3	1
3	1	2

 4×4 , a.

1	2	3	4
3	4	1	2
4	1	2	3
2	3	4	1

 4×4 , b.

1	2	3	4
4	1	2	3
2	3	4	1
3	4	1	2

 5×5 , a.

1	2	3	4	5
3	4	5	1	2
5	1	2	3	4
2	3	4	5	1
4	5	1	2	3

 5×5 , b.

1	2	3	4	5
4	5	1	2	3
2	3	4	5	1
5	1	2	3	4
3	4	5	1	2

 6×6 , a.

1	2	3	4	5	6
5	6	1	2	3	4
3	4	5	6	1	2
6	1	2	3	4	5
4	5	6	1	2	3
2	3	4	5	6	1

 6×6 , b.

1	2	3	4	5	6
4	5	6	1	2	3
6	1	2	3	4	5
3	4	5	6	1	2
5	6	1	2	3	4
2	3	4	5	6	1

 7×7 , a.

1	2	3	4	5	6	7
6	7	1	2	3	4	5
4	5	6	7	1	2	3
2	3	4	5	6	7	1
7	1	2	3	4	5	6
5	6	7	1	2	3	4
3	4	5	6	7	1	2

 7×7 , b.

1	2	3
5	6	7
2	3	4
6	7	1
3	4	5
7	1	2
4	5	6

 8×8 , a.

1	2	3	4	5	6	7	8
6	7	8	1	2	3	4	5
3	4	5	6	7	8	1	2
8	1	2	3	4	5	6	7
5	6	7	8	1	2	3	4
2	3	4	5	6	7	8	1
7	8	1	2	3	4	5	6
4	5	6	7	8	1	2	3

 8×8 , b.

1	2	3	4	5	6	7	8
5	6	7	8	1	2	3	4
8	1	2	3	4	5	6	7
4	5	6	7	8	1	2	3
7	8	1	2	3	4	5	6
3	4	5	6	7	8	1	2
6	7	8	1	2	3	4	5
2	3	4	5	6	7	8	1

 9×9 , a.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
8	9	1	2	3	4	5	6	7
6	7	8	9	1	2	3	4	5
4	5	6	7	8	9	1	2	3
2	3	4	5	6	7	8	9	1
9	1	2	3	4	5	6	7	8
7	8	9	1	2	3	4	5	6
5	6	7	8	9	1	2	3	4
3	4	5	6	7	8	9	1	2

 9×9 , b.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6	7	8	9	1	2	3	4	5
2	3	4	5	6	7	8	9	1
7	8	9	1	2	3	4	5	6
3	4	5	6	7	8	9	1	2
8	9	1	2	3	4	5	6	7
4	5	6	7	8	9	1	2	3
9	1	2	3	4	5	6	7	8
5	6	7	8	9	1	2	3	4

Brug; for de øvrige Kombinationers Vedkommende blev samtlige Parceller udnyttet ved at forskyde Markerne i lodret eller vandret Retning eller i begge Retninger. Paa samtlige Marker indlagdes fingerede Forsøg efter de i Fig. 3 viste Planer, hvor Tallene angiver Forsøgsleddenes Numre, og Middelfejlen paa Forsøgsleddenes Totalafgrøder blev — som det kan gøres ved en »Prøvedyrkning«, hvor Forskellen mellem Forsøgsleddenes Afgrøder er Fejl — beregnet direkte efter Formlen

$$M^2 = \frac{[V^2]}{p \div 1},$$

hvor p er Forsøgsleddenes Antal, og V er de enkelte Totalafgrøders Afvigelse fra deres Gennemsnitsværdi, og derefter omregnet til Afgrøden af en Parcel ved Division med Fællesparcellernes Antal. De enkelte Værdier varierede — som sædvanlig ved saadanne Undersøgelser — ret stærkt, fordi Middelfejlen beregnes af saa forholdsvis faa Gentagelser. Som Middelværdier¹⁾ for samtlige Marker fandtes følgende Middel fejl (hg pr. Parcel) efter a- og b-Planerne (den gennemsnitlige Afgrøde var 255 hg):

Antal Marker	Antal Parceller	Plan a	Plan b	Middel- værdi
30	3 × 3	5.28	7.40	6.43
24	4 × 4	5.86	6.15	6.01
6	5 × 5	5.62	6.01	5.82
8	6 × 6	6.33	5.71	6.03
8	7 × 7	5.45	4.33	4.92
4	8 × 8	5.52	5.13	5.33
4	9 × 9	5.99	6.10	6.05

Vi kan betragte Middelfejlen som sammensat af en Fejl (m_1), der skyldes rent tilfældige Variationer i Afgrødens Størrelse, og en anden (m_2), der skyldes de mere jævne og regelmæssige Frugtbarhedsvariationer. Den første er for den enkelte Parcell Vedkommende uafhængig af Fejlen paa Naboparceller eller andre Parceller, medens den sidste forplanter sig efter visse Love, givne ved Jordstykkets Beskaffenhed, fra Parcel til Parcel. Jo længere to Parceller ligger fra hinanden, desto større Forskel mellem deres Afgrøder vil den ensidige Variation i Almindelighed fremkalde. Man spreder Fællesparcellerne over Arealet for at ophæve Virkningen af de ensidige Frugtbarhedsvariationer; men en Rest vil altid blive tilbage, og jo større Areal, Forsøget strækker sig over, desto større vil denne Rest blive.

¹⁾ Kvadratrodten af de kvadrerede Værdiers Middelværdi.

Her er den Fejl, som skyldes den tilfældige Variation, bestemt ved at tage Differensen d mellem hver enkelt Parcel (Fig. 2) og Mid-deludbyttet af begge Naboparceller i samme Række. I disse Differenser vil kun en meget lille Rest af den ensidige Variation være tilbage; hvis Variationen kan afbildes ved en ret Linie, vil den omtalte Rest være Nul. Middelfejlen er dernæst beregnet af Differenserne efter Formlen:

$$m_t = \frac{2}{3} \frac{[d^2]}{n},$$

hvor n er Differensernes Antal¹⁾. Ved at gennemføre disse Beregninger baade i de vandrette og de lodrette Rækker (jvf. Fig. 2) fandtes følgende Værdier²⁾ af m_t :

Vandret	11.87 hg
Lodret	9.63 »
Middelværdi	10.81 hg

Divideres Middelværdien 10.81 med $\sqrt{3}$, $\sqrt{4}$, ..., $\sqrt{9}$, faas de nedenfor opførte Værdier af m_t , svarende til Middelfejlen paa Afgrøden af et Forsøgsled (Fællesparcellernes Gennemsnitsafgrøde) ved de forskellige Kombinationer — for saa vidt, det drejer sig om Virkningen af de tilfældige Variationer. Da Sammenspillet mellem m_t og m_e er tilfældigt, kan m_e nu beregnes efter Fejlløven af m_t og Totalfejlen, som er $\sqrt{m_t^2 + m_e^2}$. Sættes m_e proportional med Forsøgsmarkens Udstrækning, og divideres de opførte Værdier af m_e med 3, 4, ..., 9, faas en Række Kvotienter (q), hvis Middelværdi ligger mellem 0.5 og 0.6. Den Værdi, der sluttelig giver den bedste Overensstemmelse mellem de fundne og de udjævnede Værdier af Totalfejlen (den mindste Kvadratsum paa Afvigelserne), er 0.53. Ved at multiplicere denne Størrelse med 3, 4, ..., 9 faas de udjævnede Værdier af m_e , og ved at kombinere disse med de beregnede Værdier af m_t faas de udjævnede Værdier af Totalfejlen.

Antal Parceller	m_t bereg.	Totalfejl					
		m_e	q	m_e udjævn.	udjævn.	fundet	Forskel
3 × 3	6.24	1.55	0.52	1.59	6.44	6.43	÷ 0.01
4 × 4	5.41	2.62	0.66	2.12	5.81	6.01	0.20
5 × 5	4.83	3.25	0.65	2.65	5.51	5.82	0.31
6 × 6	4.41	4.11	0.68	3.18	5.44	6.03	0.59
7 × 7	4.09	2.74	0.39	3.71	5.52	4.92	÷ 0.60
8 × 8	3.82	3.72	0.47	4.24	5.71	5.33	÷ 0.38
9 × 9	3.60	4.86	0.54	4.77	5.98	6.05	0.07

¹⁾ Se Tidsskrift for Planteavl, 38. Bind (1932), Side 161—164.

²⁾ Forskellen mellem de to Værdier kan skyldes forskellige Aarsager: 1. Afstanden mellem Midtpunkterne af de to Parceller, der ligger ved begge Sider af Midtparcellen, er større i de vandrette Rækker end i de lodrette, fordi Parcellerne er aflange. 2. Bearbejdningen (Pløjningen) foregik parallelt med de lodrette Rækker. 3. Rene Tilfældigheder.

Man ser, at Fejlen, som skyldes den tilfældige Variation, aftager med stigende Antal Fællesparceller, medens Fejlen, som skyldes den ensidige Variation, tiltager, fordi Arealet vokser. Ved 3×3 Parceller er den første (m_1) langt den overvejende, men ved 9×9 Parceller er den mindre end m_2 . De udjævnede Værdier af Totalfejlen aftager indtil Kombinationen 6 Forsøgsled og 6 Fællesparceller, derefter stiger de atter svagt. Det forøgede Antal Fællesparceller kan ikke helt ophæve Virkningen af, at Forsøget spredes over et større Areal. Bevægelsen er dog kun lille i Forhold til den Usikkerhed, der præger de enkelte Middelfejlsværdier, og maa derfor tages med et vist Forbehold. I Hovedsagen er der ingen stor Forskel paa Nøjagtigheden ved de forskellige Kombinationer, hvad der viser, at Fællesparcellernes Antal maa forøges i omtrent samme Grad som Forsøgsleddenes, hvis den samme Nøjagtighed skal opnaas.

B. Rækkemetoden.

Ved at slaa 4 med Enderne sammenstødende Parceller sammen dannedes 5×30 Parceller à 2×12 m, liggende i 5 Rækker eller aflange Marker, se Fig. 4. Paa disse Marker tænkes indlagt Forsøg med 3, 5, 7 og 9 Forsøgsled og 3, 5, 7 og 9 Fællesparceller, idet Forsøgsleddene stadig kommer i samme Rækkefølge. Der er først — som sædvanlig — dannet Middeltal af glidende Afdelinger, der stadig indeholder en Parcel af hvert Forsøgsled, og derefter Differencer (v_1) mellem de udjævnede og de virkelige Afgrøder, idet hver enkelt Parcel sammenlignes med Middeltallet af den Afdeling, som Parcelen ligger midt i. Ved et virkeligt Forsøg maa Differenserne fra sammenhørende Parceller (Fællesparceller) derefter samles i Hold og næste Sæt Differenser eller Afvigelser (v_2) fremstilles ved at sammenligne de enkelte v_1 -Værdier med Parcelholdets Gennemsnitsværdi, og Middelfejlen kan da beregnes efter Formlen

$$m^2 = \frac{[v_2^2]}{p \cdot r} \cdot \frac{p}{p \div 1} \cdot \frac{r}{r \div 1} = \frac{[v_2^2]}{(p \div 1)(r \div 1)},$$

hvor p er Forsøgsleddenes og r Fællesparcellernes Antal¹⁾. Her, hvor det drejer sig om et Prøvedyrkningsmateriale, er det simpere (og det gør Fejlberegningen mere sikker) at be-

¹⁾ Se Tidsskrift for Planteavl, 31. Bind (1925), Side 489.

Fig. 4. Afgrøder, hg. Rækkemetoden.

1	2	3	4	5
183	262	285	263	240
190	266	274	269	237
195	270	282	271	247
200	263	279	264	236
228	273	299	279	250
223	259	262	227	220
253	273	273	231	236
256	258	256	226	210
280	265	258	240	221
284	266	241	233	215
285	260	250	249	222
281	252	246	258	222
297	273	260	266	247
270	257	252	260	244
261	248	236	233	228
263	245	220	220	221
265	257	212	198	223
249	266	211	225	232
252	272	206	204	230
239	245	223	220	238
249	249	248	230	233
257	251	232	235	236
258	270	248	261	257
276	290	277	285	262
258	268	265	256	255
281	278	284	279	285
274	297	266	284	266
287	309	274	287	287
279	299	276	277	303
288	311	300	301	297

→ Nord.

regne Middelfejlen direkte af det første Sæt Differenser efter Formlen

$$m^2 = \frac{[v_1^2]}{n} \cdot \frac{p}{p-1},$$

hvor n er Antallet af v_1 -Differenser (naar den sidste Middeltalsdannelse — for de r Fællesparceller — undlades, bortfalder den tilsvarende Korrektionsfaktor). Ved denne Fremgangsmaade opnaas tillige, at ingen Parceller gaar til Spilde, idet Forsøgsleddenes Antal ikke behøver at gaa op i Antallet af Parceller i Rækken.

Følgende Værdier af m (hg) fandtes:

Mark Nr.	Kombination (Antal Parceller)			
	3 × 3	5 × 5	7 × 7	9 × 9
1.....	9.22	7.82	9.25	10.25
2.....	8.41	10.01	10.90	10.75
3.....	10.49	10.10	11.94	13.61
4.....	11.97	12.37	14.82	17.45
5.....	10.11	8.99	10.25	10.87
Middelværdi	10.11	9.98	11.59	12.88

Af m (Middelfejlen paa de enkelte Parcelafgrøder) skal M (Middelfejlen paa Forsøgsleddenes Afgrøder, beregnet pr. Parcel) udregnes efter Formlen

$$M^2 = \frac{p^2 + 2n}{p^4} m^2,$$

hvor p er Forsøgsleddenes eller Fællesparcellernes Antal ($p = r$), og n betegner Forsøgsleddets Nummer saaledes, at det midterste har Nr. 0, og de næste — til begge Sider — har Nr. 1, 2, 3 . . .¹⁾, og man faar da, naar Middelværdierne for de 5 Marker (10.11, 9.98 o. s. v.) benyttes, og man derefter danner Middelværdier for samtlige Forsøgsled under samme Kombination²⁾:

Kombination	3 × 3	5 × 5	7 × 7	9 × 9
M, hg	5.98	4.50	4.40	4.31

Ved en Sammenligning mellem de to Metoder, Skakbræt-metoden og Rækkemetoden, maa det imidlertid tages i Betragtning, at den sidste kræver mere Jord (og mere Arbejde), hvis Fællesparcellernes Antal skal opretholdes, fordi der maa lægges ekstra Hjælpeparceller ved Enderne af Rækken. Man kan ganske vist undgaa dette ved Hjælp af Interpoleringer, men de saaledes fremkomne Resultater er mindre sikre. En rationel Anvendelse af Rækkemetoden kræver 2 Hjælpeparceller ved Kombinationen 3 × 3 Parceller, d. v. s. der kræves 11 Parceller, hvoraf kun de 9 kommer til egentlig Udnyttelse; ved de øvrige

¹⁾ Se Tidsskrift for Planteavl, 38. Bind (1932), Side 528 (Formlen gælder der Forsøgsleddenes Totalafgrøder. Indsættes p i Stedet for r og omregnes til Afgrøde pr. Parcel ved Division af M^2 med p^2 , fremkommer den oven for anførte Formel).

²⁾ Kombinationen 3 × 3 Parceller giver f Eks.:

Forsøgsled Nr. . . .	1	2	3	Middelværdi
M, hg.	6.05	5.84	6.05	5.98

Med stigende Antal Forsøgsled aftager Forskellen mellem Forsøgsleddenes Middelfejl.

Kombinationer er de tilsvarende Tal: 29—25, 55—49, 89—81. Vi vil derfor regne med, at Fællesparcellernes Antal — naar Arealets Størrelse er givet — formindskes i tilsvarende Grad, og multiplicere de anførte Værdier af M med henholdsvis $\sqrt{11:9}$, $\sqrt{29:25}$, $\sqrt{55:49}$ og $\sqrt{89:81}$ og faar da de nedenfor anførte Værdier, sammenstillet med de tilsvarende (udjævnede) fra Skakbrætmetoden (vil man se bort fra det større Jord- og Arbejdsforbrug, kan man naturligvis regne med de ikke korrigerede Tal):

Kombination	3×3	5×5	7×7	9×9
Skakbrætmetode.....	6.44	5.51	5.52	5.98
Rækkemetode	6.61	4.85	4.66	4.52
Forskel.....	$\div 0.17$	0.66	0.86	1.46

Ved den første Kombination, 3 Forsøgsled og 3 Fællesparceller, er der en lille Forskel til Gunst for Skakbrætmetoden¹⁾, ved de følgende Kombinationer gaar Forskellen i modsat Retning og vokser med Forsøgets Størrelse (Parcellernes Antal)²⁾. Ved smaa Forsøg (3—4—5 Forsøgsled og 3—4—5 Fællesparceller) er det — hvad Nøjagtigheden angaar — ret ligegyldigt, om man benytter den ene eller den anden af de to Metoder. Ved større Forsøg taler den fundne Forskel til Gunst for Rækkemetoden, men Forskellen er dog ikke større, end at det kan forsvares at bruge Skakbrætmetoden, hvis andre Hensyn gør det ønskeligt.

¹⁾ Det maa erindres, at gennem de Regninger, hvormed man tilstræber at fjerne Virkningen af ensidige Variationer, forstærkes Virkningen af tilfældige Variationer, og dette mærkes mest ved de smaa Forsøg med faa Forsøgsled og faa Fællesparceller. Regner man ved Rækkemetoden, 3×3 Parceller, kun med det midterste Forsøgsled, hvis Afgrøde ikke forandres ved Udjævningen, og hvis Middelfejl derfor ikke vokser ved Beregningen, faar man (jvf. Fodnoten Side 707) $5.84 \sqrt{11:9} = 6.46$ eller omtrent nøjagtig samme Værdi som ved Skakbrætmetoden (6.44).

²⁾ Forskellen 0.66 er aabenbart noget »for stor« (den tilsvarende Værdi af m ved Rækkemetoden, 9.98, var for lav i Forhold til de andre Værdier, se Tallene paa Side 707: 10.11, 9.98, 11.59, 12.88). Det er dog vanskeligt at finde Holdepunkter for en Udjævning af Middelfejlsværdierne fra Rækkemetoden — ud over dette, at en Kurve, der udtrykker Forskellen mellem de to Metoder, synes at kunne opfattes som en ret Linie. I saa Fald giver en Udjævning efter de mindste Kvadraters Metode: $F = \div 0.06 + 0.51 (n \div 1)$, hvor F er Forskellen, og n er Numret paa denne. Nr. 2 gaar da ned fra 0.66 til 0.45 (Middelfejlen ved Rækkemetoden bliver 5.06 i Stedet for 4.85), medens Nr. 1 og Nr. 3 stiger lidt.

Ved denne Sammenligning mellem de to Metoder er det naturligvis en Forudsætning, at Forsøgene efter Rækkemetoden ikke blot anlægges men ogsaa opgøres efter denne Metode. Gøres et Forsøg, der er anlagt efter Rækkemetoden, op ved en simpel Sammentælling af Fællesparcellernes Afgrøder, altsaa uden Udjævning, vil en Skraaplansvariation give Anledning til betydelige Fejl, fordi Forsøgsleddene stadig kommer i samme Rækkefølge gennem hele Parcelrækken. Men ved Kornforsøg kan en Udjævningsregning ikke gennemføres for Kærneudbyttet, hvis Afgrøderne af de enkelte Parceller ikke holdes hver for sig ved Tærskningen (Fællesparcellerne maa ikke slaas sammen). — Den foreliggende Undersøgelse berører ikke Spørgsmaalet om, hvorvidt det aflange Forsøgsstykke ved Rækkemetoden giver et bedre Udtryk for hele Markens Tilstand — naar det drejer sig om lokale Gødningsforsøg — end det kvadratiske (eller tilnærmelsesvis kvadratiske) Forsøgsstykke ved Skakbrætmetoden.